

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE SALUT** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1095-2011

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2023

Núm. 9

Presidència de la Sra. María José Verdú i Torres

Sessió celebrada dia 8 de novembre de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 7201/23**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a la construcció de les noves unitats bàsiques de salut de Son Ferrer i Peguera..... 80
- 2) **RGE núm. 7544/23**, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a promoció integral de la salut mental i emocional.
..... 82
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Bé, començarem. Bones tardes, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions?

Passam a la deliberació de l'ordre del dia, relatiu al debat i votació de les proposicions no de llei RGE núm. 7201/23 i 7544/23.

1) Proposició no de llei RGE núm. 7201/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a la construcció de les noves unitats bàsiques de salut de Son Ferrer i Peguera.

Començam el debat de la proposició no de llei RGE núm. 7201/23 presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a la construcció de les noves unitats bàsiques de salut de Son Ferrer i Peguera. Per la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Gómez per un temps de cinc minuts. Quan vostè vulgui.

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Moltes gràcies, presidenta. Bones tardes a tothom. Bé, estam parlant d'infraestructures d'Atenció Primària des de fa ja unes quantes comissions, per tant, no em reiteraré en la importància de dur endavant aquestes infraestructures, crec que ha quedat bastant clar ja en les comissions anteriors -com deia. És un nivell assistencial fonamental, també sembla que per a l'actual govern, que parla d'un pacte per la salut i potenciar l'Atenció Primària, per tant, jo crec que les passes que s'han de fer són d'una manera estructurada, la participació dels professionals per fer un pla director, un pla funcional, que els professionals puguin opinar sobre quins són els espais necessaris en la construcció dels centres i després es fa el Pla director, el projecte arquitectònic i es passa a la construcció dels centres.

En relació amb els centres de salut, és veritat que s'han presentat de manera separada aquests centres de salut, precisament perquè hi ha un pla d'infraestructures, perquè l'actual govern pugui prioritzar, i en el cas d'aquestes dues unitats bàsiques, fan referència a la Unitat Bàsica de Son Ferrer, on veim que la població s'ha incrementat d'una manera molt notable en els darrers anys, va arribar el 2022 a 6.200 persones, i la de Peguera no s'ha incrementat tant, però la unitat bàsica està en pitjors condicions, la població és d'unes 4.000 persones. Per tant, s'han fet les passes prèvies, s'ha fet el projecte arquitectònic de les dues unitats bàsiques, està presentat ja, està supervisat i, per tant, ara cal poder començar la construcció dels centres.

És per això que presentam aquesta proposició no de llei. El primer punt seria instar el Govern perquè es pugui reservar una partida..., que es pugui completar la construcció de les unitats bàsiques de Son Ferrer i Peguera, ambdues a Calvià, durant els propers anys, no concretam terminis.

El Parlament de les Illes Balears també insta el Govern a continuar amb el desenvolupament permanent d'un pla d'infraestructures d'Atenció Primària, comptar amb els

professionals per al disseny de noves infraestructures sanitàries. I, com a darrer punt, reservar una partida pressupostària a l'any 2024, per iniciar les passes de construcció de les dues unitats bàsiques previstes al municipi de Calvià.

Res més, esperam que aquesta vegada sí ens donin suport tots els grups parlamentaris.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gómez. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula la Sra. Carrió, per un temps de cinc minuts. Quan vulgui.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Moltes gràcies, presidenta. Jo tampoc no reiteraré les argumentacions de passades comissions. Donarem suport a la PNL presentada pel Partit Socialista, perquè creim que existeix, efectivament, una necessitat en infraestructures dins l'Atenció Primària i, tenint en compte les dificultats i els terminis de l'execució dels projectes arquitectònics, òbviament, és necessari una continuïtat entre governs.

Per tant, res més. Li donarem suport i esperam el vot favorable..., bé, la unanimitat per a aquesta proposta.

Moltes gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Carrió. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Gómez, per un temps de cinc minuts. Quan vostè vulgui.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Sí, moltes gràcies. La veritat és que no conec les necessitats d'aquest concret ambulatori, però entenc que si es proposa incorporar dins el Pla d'infraestructures sanitàries, nosaltres només podem donar-li el suport. Òbviament, servirà per descongestionar segurament tota la xarxa de centres de salut.

Per tant, tindrà el nostre vot favorable.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gómez. Per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Nadal, per un temps de cinc minuts. Quan vostè vulgui.

EL SR. NADAL I BARCELÓ:

Moltes gràcies, presidenta. Bones tardes, senyores i senyors diputats. Tornam ser avui aquí, igual que el passat 18 d'octubre, on ja vàrem debatre en el seu moment sobre la construcció dels centres de salut Lluçmajor i Trencadors, o igual que el passat 25 d'octubre, que també vàrem debatre sobre la construcció de

centres de salut a Santa Eulària del Riu i Es Viver. Tornam ser aquí per parlar sobre infraestructures sanitàries, de les quals comprem la seva importància, però que per un motiu o per un altre, durant les dues passades legislatures no es varen poder dur a terme.

Avui s'ha tornat a repetir al contingut de la PNL que durant les darreres legislatures es va analitzar de forma rigorosa quines eren les necessitats sanitàries, però la meua pregunta és, no foren un altre cop suficients els vuit anys, com per... -com ja he mencionat- a més de realitzar l'anàlisi, també dur-ho a terme?

L'herència rebuda en matèria de sanitat, com bé és sabut, no fou la millor, però, com bé ja varen comentat les meves companyes en setmanes anteriors en els debats respectius, el nou govern té un full de ruta clara en l'àmbit sanitari per tal de millorar les condicions dels ciutadans, prioritzant per damunt de tot la seva salut i comoditat, com bé es demostra amb les mesures preses fins al moment, com poden ser el clar exemple de les millores en les places de sanitaris de difícil i molt difícil cobertura.

A més, estan sobradament conscienciats de la importància de l'Atenció Primària, que, com bé s'ha repetit també durant aquestes setmanes, és capaç de resoldre entorn al 90% de les consultes rebudes, per la qual cosa només entorn d'un 10% de les consultes necessiten d'una valoració d'un altre nivell.

L'Atenció Primària és la porta d'entrada del sistema de salut. Gràcies a l'accessibilitat d'aquest primer esglaó, els pacients poden ser atesos per un metge el mateix dia que els està succeint una cosa que n'afecti la salut. Per tot això, creiem que ha de ser un dels pilars de la nostra sanitat. Així com també pensam que era innegable, per tant, la transcendència dels centres d'Atenció Primària.

Per altra banda, també m'agradaria comentar, com bé s'ha comentat, que Son Ferrer i Peguera són dos nuclis que han vist augmentada la seva població en els últims anys, i no negam la possibilitat de poder-hi dur a terme els centres d'Atenció Primària. Però, com bé ja li varen comentar les meves companyes les passades setmanes, continuam pensant que som nosaltres els que hem de decidir quan dur-ho a terme i així ho farem.

Per tot això, sentint-ho molt, no podem votar a favor d'una proposta que ens delimita uns terminis tan concrets. Per tot això, el nostre vot serà en contra.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Nadal. Per contradiccions i per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Gómez per un temps de cinc minuts, quan vulgui.

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Vull donar les gràcies al Grup MÉS per Mallorca i al Grup Mixt per donar suport a aquesta proposició no de llei.

Li diré al Sr. Nadal que els terminis ..., es van executant, les obres, a mesura que es van complint les passes prèvies, els solars es varen entregar enguany, evidentment, un pla d'infraestructures no es fa d'aquí..., o sigui, tu pots fer a curt, a mig i a llarg termini, però hi pot haver necessitats també sobrevingudes. I aquestes centres de salut o aquestes unitats bàsiques estaven previstes, no de les primeres, no de les més urgents, com poden ser el centre de salut d'Artà, Santa Margalida, Consell, Sant Joan, Montuïri, que s'estan executant les obres en aquest moment, sinó en una segona fase, que el Partit Socialista estava disposat a executar.

Però, evidentment, hi ha un termini: si no tens el solar, no pots fer el projecte, si no tens el projecte, no pots construir; quan tens el solar i el projecte -allò normal- és que com vostè deia, si hi estam d'acord, allò normal seria que hi donassin suport, perquè també o bé esmenar, esmenar, i si volen llevar o modificar qualche termini, donaria la intenció als municipis..., al municipi de Calvià, a tota la població de Son Ferrer i de Peguera, la tranquil·litat que vostès tenen la voluntat, si voten en contra, la voluntat és en contra, clarament.

Després, també dir-li que quan vulgui podem parlar de l'herència rebuda, quan vulgui en podem parlar. Vostè és nouvingut en aquest món de la salut, no sé fins a quin punt vostè té informació, però li diré tres o quatre dades: de no tenir pla d'infraestructures, hi ha un pla d'infraestructures en marxa en molts de centres de salut, en construcció, nous hospitals i hospitals reformats i en construcció, en aquests moments; hem passat de 14.000 professionals a 20.000 professionals en plantilla, amb moltíssima més estabilitat en els darrers vuit anys; hem passat d'un pressupost de 1.400 milions a 2.141 milions durant l'any 2022, el que suposa 700 milions més d'euros, es diu ràpid, però es fa molt difícil, li puc assegurar que la feina ha estat molt intensa i que s'ha fet, aquesta és l'herència rebuda; a més d'un institut acreditat; una facultat de medicina; noves prestacions, etc. Aquesta és, Sr. Nadal, l'herència rebuda.

Per tant, jo crec que hauríem d'agradir l'herència rebuda, el fet que hi hagi tants de projectes en marxa i que es puguin anar desenvolupant els propers anys sense gaire dificultat.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Acabat el debat passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 7201/23.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions, no n'hi ha.

Vots a favor 6, vots en contra 7, no hi ha cap abstenció.

En conseqüència, queda rebutjada la Proposició no de llei RGE núm. 7201/23, relativa a la construcció de les noves unitats bàsiques de salut de Son Ferrer i Peguera.

2) Proposició no de llei RGE núm. 7544/23, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a promoció integral de la salut mental i emocional.

Continua la sessió i passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 7544/23, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a promoció integral de la salut mental i emocional. Per a la seva defensa per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Carrió, per un temps de cinc minuts, quan vostè vulgui.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Moltes gràcies, presidenta. El Grup Parlamentari MÉS per Mallorca va presentar aquesta iniciativa una miqueta per continuar i per impulsar tota la feina en matèria de salut mental, i per intentar-li donar una mirada potser una mica més ampla, una mica més, diguéssim, de més alçada, no?, no centrada només en la malaltia perquè, com tots sabeu, la salut no només és l'absència de malaltia.

I en aquest sentit, i amb aquest concepte, la proposició no de llei intenta de qualche manera defensar i marcar aquest concepte, que la salut mental i el benestar emocional és un concepte ampli relacionat amb la manera com ens sentim, pensam o actuam en el nostre dia a dia.

Les dades són molt preocupants. Tenim que, segons l'Organització Mundial de la Salut, una de cada quatre persones experimentarà algun problema de salut mental al llarg de la seva vida, però volíem posar incidència en dues variables que agreugen i dificulten encara més la problemàtica de salut mental.

Per una banda, l'esclatxa d'edat. Tenim que de cada vegada més les dificultats i els inicis de trastorn mental es troben en inicis molt més primerencs: un 17% dels menors de 18 anys han estat diagnosticats amb algun trastorn mental, són dades de la nostra coordinadora autonòmica de salut mental; i en el 80% d'aquests casos els trastorns s'han considerat lleus. Aquesta és una dada que ens du a reflexionar i a proposar que, efectivament, Atenció Primària, en aquest cas, ha de resultar un revulsiu per a l'atenció de la salut mental.

Tenim llavors un altre biaix o un altre eix, que és el binomi pobresa i salut mental, que el volíem posar damunt la taula perquè de vegades no es té en compte, però jo crec que condiciona moltíssim la situació on vius i la situació de com vius i el context econòmic, social i de capacitat de tenir drets, com el dret de l'habitatge; com això pot condicionar la teva salut mental.

I no tenim dades a nivell de Balears però si ens fixam en dades d'una darrera enquesta de salut de Catalunya, trobàvem que les persones que viuen en entorns amb més vulnerabilitat i precarietat socioeconòmica tenen el doble de risc de patir un problema de salut mental, un 13,5% enfront a un 6% de les classes més afavorides. Això explica les propostes, que potser a qualcú li ha sorprès la combinació, però aquesta és la justificació de per què hi ha tres blocs de propostes a la proposició no de llei: un bloc dirigit a aquest binomi, pobresa i salut mental, i aquí, a la nostra comunitat autònoma, hi afecten

moltíssim jo vos diria tres elements: l'element de l'habitatge, l'element de la precarietat laboral, especialment en els joves -jo crec que és dels dos grans problemes que tenim- i, per tant, proposam quatre mesures relacionades amb això.

Proposam que el Parlament insti el Govern a aplicar la llei estatal amb la congelació dels preus de lloguer -entenem que no importa fer el discurs del nivell del preu del lloguer perquè és un tema reiteratiu i repetit i tots el coneixeu-, és una eina que tenim a dia d'avui i que es pot aplicar i que, per tant, renunciar-hi em sembla perdre oportunitats, però no basta -i a això MÉS per Mallorca sempre ho ha dit, és a dir, no basta- i, per tant, creim que s'ha d'instar a la modificació d'aquesta llei i que de qualche manera no es congelin els preus sinó que es puguin abaixar perquè, si els congeles, igualment, ens trobam amb els preus actuals en situació de vulnerabilitat.

La modificació del decret llei recent, de mesures urgents, on introdueix aquest habitatge de preus taxats, que jo crec que, bé, que crea una figura nova que podria...

(La Sra. Vicepresidenta substitueix la Sra. Presidenta en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Carrió, hauria d'anar acabant.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

... -sí, ara acabaré-..., una figura que és nova i que es pot millorar des del punt de vista de l'abaixada del preu. I instar el salari mínim interprofessional.

Llavors, un altre bloc de propostes...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Carrió, ha d'acabar ja...

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Acabaré. En la prevenció, no?, que és educació emocional, consulta jove, cibermentors. I un altre bloc d'atenció, que és la continuació del pla estratègic i l'increment de professionals per a l'atenció.

Crec que això respon també una miqueta a l'entrevista que li feien a la directora general de Salut Mental on deia...

LA SRA. PRESIDENTA:

Per favor, Sra. Carrió, ha d'acabar.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

... que la salut mental no només s'arregla amb més professionals, sinó que s'arregla amb molts altres tipus de polítiques.

Moltes gràcies i disculpi.

LA SRA. PRESIDENTA:

S'ha presentat, per part del Grup Parlamentari Socialista, l'esmena RGE núm. 9275/23. Per a la defensa d'aquesta esmena té la paraula la diputada Sra. Marquès, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. MARQUÈS I PORTELLA:

Gràcies, Sra. Vicepresidenta. Per al Grup Socialista la salut mental sempre ha estat una prioritat, i així ho vàrem demostrar al Govern de les dues legislatures anteriors. Vàrem treballar per desterrar la salut mental de l'oblit i de la vergonya, per donar-li la visibilitat, la importància i la dignitat que es mereix, com qualsevol altra malaltia, treballant conjuntament amb diferents sectors de la societat vàrem aconseguir la seva implicació per impulsar polítiques capdavanteres a nivell estatal, que han estat i són referents per a altres comunitats autònomes.

Per açò es va fer feina de valent i vàrem crear la primera oficina de salut mental autonòmica, amb un coordinador i un equip format per tècnics en salut mental que coordinen transversalment les iniciatives relacionades amb la millora assistencial i les accions de prevenció.

A continuació es va dissenyar i publicar el primer Pla estratègic de salut mental de 2016 a 2022 que comptava amb més de cent professionals de tots els àmbits i amb entitats del tercer sector per poder comptar també amb la veu dels pacients.

Per tal d'assolir els objectius de promoció de la salut mental en la població general i en grups específics es varen establir vincles operatius amb entitats del tercer sector i associacions d'usuaris i familiars, així com amb els col·legis professionals implicats en la salut mental, tant metges, infermeria, psicologia, teràpia ocupacional, etc.

De la mateixa manera es varen establir sinergies amb la Conselleria d'Educació per tal d'establir sessions de promoció, formació i divulgació amb la comunitat educativa. Es va facilitar la coordinació entre els dispositius dels ajuntaments i els de salut mental per tal de facilitar l'atenció dels casos prioritaris i la col·laboració entre tots els àmbits sanitaris i altres institucions, va ser fonamental per assolir els objectius de garantir l'equitat de les prestacions.

Efectivament, l'atenció comunitària resulta prioritària, i coincidim amb el Grup MÉS per Mallorca en la importància de tenir psicòlegs clínics a l'Atenció Primària.

L'anterior govern va impulsar les unitats comunitàries de la rehabilitació a tots els sectors, la creació dels equips de seguiment assertiu comunitari de l'àrea sanitària de Llevant, a Manacor, i de l'àrea sanitària de Menorca, i la creació del dispositiu d'hospitalització domiciliària de salut mental a l'àrea sanitària de Llevant.

Quant a l'atenció hospitalària vàrem crear diferents hospitals de dia, com el de patologia dual a Eivissa, o programes específics, com el programa d'atenció als primers episodis psicòtics, programa d'atenció al trastorn mental greu

o al programa d'atenció al trastorn greu de la personalitat a totes les àrees assistencials.

Al Grup Socialista donam molt de valor a l'autonomia dels pacients i a la humanització de l'assistència. Per millorar l'atenció específica a la població infantil i juvenil ens vàrem posar a treballar amb Educació de manera coordinada, efectiva i intensa, com amb el Programa CoorEducaSalutMental.

Per al nostre grup la prevenció del suïcidi s'ha estat i ha de continuar sent una prioritat. Per açò, vàrem ser pioners en la creació de l'Observatori del suïcidi amb divuit professionals que es dediquen de manera integral a aquest problema de salut que patim cada vegada amb més intensitat a la nostra societat. Tots aquests projectes han anat de la mà de l'impuls en la lluita contra l'estigma que pateixen tots els malalts mentals.

El parc sanitari dels Bons Aires és un exemple de la visió d'aquesta lluita, tombant murs i obrint a la ciutat de Palma un espai verd del qual tothom pot gaudir. Hem de continuar treballant en aquest sentit. Per açò també hem presentat una esmena a la proposta que avui debatem, per ampliar l'àmbit de la lluita contra l'estigma a les escoles, per integrar des de la primera infància la convivència amb les malalties mentals amb total normalitat.

Esperam que el govern actual continuï impulsant la corresponsabilitat institucional per poder donar resposta a totes les persones que tenen un trastorn mental cercant la detecció precoç, el diagnòstic diferencial, tractament i suport emocional i social necessari per a una integració real d'aquestes persones en la societat.

No ens hem d'obligar de totes les persones que tenen cura d'aquests pacients. Per açò, el Grup Socialista considera també imprescindible cuidar el cuidador i seguir oferint la formació, el suport i el desenvolupament als professionals que fan feina a les àrees de salut mental. I perquè sabem que encara queda molt a fer, consideram que és necessari seguir avançant...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Marquès, hauria d'acabar.

LA SRA. MARQUÈS I PORTELLA:

...sí, ja-, continuar treballant en aquests projectes i desenvolupar-ne nous.

Donarem suport a aquesta proposició no de llei presentada pel Grup MÉS per Mallorca i esperam que s'accepti i es doni suport a l'esmena presentada pel nostre grup.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

En torn de fixació de posicions, per part del Grup Parlamentari VOX, té la paraula la Sra. Verdú, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Moltes gràcies. Bé, després de fer un resum de la salut mental i del benestar emocional dels nostres ciutadans, i reconèixer que ens queda molta feina a fer, no podem pretendre és relacionar el binomi pobresa i salut mental, perquè no sempre és així, no és un condicionant *sine qua non*, sinó que hi ha altres factors que l'afecten.

Sense informes recents actualitzats, sense dades, com vostès mateixos reconeixen, que a les Illes Balears no existeixen dades que permeten conèixer quantitativament la diferència, ens remetem a una enquesta de salut efectuada a Catalunya l'any 2020 que es refereix que els joves més vulnerables per precarietat socioeconòmica tenen el doble de risc de patir un problema de salut mental que la resta. Crec que nosaltres som en aquesta comissió no per instar a aplicacions de mesures d'habitatge, no per incrementar el salari mínim ni per instar a mesures educacionals, com cibemadors, programes d'educació afectivosexual, etc., sinó que som aquí entre d'altres mesures referides a la salut, per fomentar la importància de la salut mental a la població i per instaurar mesures que siguin efectives per conscienciar els nostres ciutadans d'aquesta rellevància.

Per això, nosaltres hem de garantir la implantació de mesures de prevenció en el sistema sanitari i demanar informes actualitzats per determinar quins factors fallen i de quina manera protegir el benestar dels ciutadans que pateixen a la seva vida diària i a les seves famílies.

Estam a favor de dotar els centres de salut de professionals formats en salut mental, incrementar la figura del psicòleg clínic, ja que així garantirem que tots tinguin accés i assistència a les àrees de salut mental, que ha de ser present a tot el sistema sanitari.

Dins la mateixa mesura també estam d'acord a desenvolupar un pla estratègic de salut mental de 2023 a 2027 amb una atenció especial als infants i joves per prevenir i diagnosticar a temps problemes de trastorns mentals, perquè creim que la infantesa i la joventut també són uns dels que pateixen més aquesta xacra que és la salut mental, un problema realment, realment greu que tenim en aquesta societat.

Nosaltres a l'acord que tenim, l'acord legislatiu, entre PP i VOX tenim un punt que ja diu que la salut mental serà un dels pilars del sistema sanitari públic amb atenció especial a la xacra del suïcidi i de la soledat no desitjada, que reforçarem les mesures de prevenció per conscienciar sobre aquesta qüestió.

Nosaltres sí que creim que s'ha de reforçar l'estratègia de salut mental. Volem garantir el millor acompanyament sanitari, psicològic i social de les persones que es troben en una situació de límit de salut mental i en risc de suïcidi, impulsar campanyes de sensibilització -tot això s'ha de fer visible- i promoure un estil de vida saludable.

Nosaltres acceptarem l'esmena aquesta, aquest punt nou, bé, amb el punt nou hi estam d'acord i sol·licitariem la votació per separat, perquè volem votar a favor d'un parell de punts i d'altres en contra. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Verdú. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Gómez, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Sí, gràcies, Sra. Presidenta o Vicepresidenta. Bé, gràcies per la seva proposta. Nosaltres òbviament li donaran suport. Crec que l'única cosa que potser podrien haver afegit és que la pobresa té cara de dona. La pobresa afecta molt més les dones, normalment són moltes vegades famílies monomarentals. És per esquitxar amb alguna aportació, però estic totalment d'acord amb el que vostè ha dit.

És clar que la pobresa, òbviament, és una afectació a la salut mental, però és que és com una regla de 3, em sembla una obvietat, perquè, a més a més, és veritat que hi pot haver problemes de salut mental a classes benestants, però les classes benestants es podran pagar l'assistència en salut mental, si no la tenen a mà com a servei públic que nosaltres defensam.

Ara, si em permeten, i el temps que me queda, després de dir que donaré suport íntegrament a aquesta proposta, llegiré un article que es diu *Suïcidis per desnonament, quan la desesperació mata*:

“La pitjor de les conseqüències lligades amb el problema de l'habitatge a Espanya, no és altra que la dels suïcidis per desnonament, el conegut genocidi financer, que ja s'ha cobrat massa vides, sense que se cerquin culpables a qui fer pagar la seva responsabilitat.

Un veí del barri de Sants, a Barcelona, que perd la seva feina, que perd les prestacions que tenia, es llença per la finestra davant la comitiva judicial. Desesperat, s'estima més perdre la seva vida, que ser desnonat. No té alternativa habitacional on seguir vivint.

A Fuerteventura, un home de 48 anys es penja de la barana del soterrani de l'edifici on vivia, després de ser desnonat, perquè no pot pagar el lloguer.

Dos suïcidis per desnonament que tornen a obrir la caixa de Pandora. El drama dels desnonaments dura massa. El problema social que a pesar de tenir la seva explosió mediàtica l'any 2012, va començar molt abans i no ha acabat. Una realitat que s'ha cobrat més d'un milió de víctimes -més d'un milió de víctimes- per molt que s'hagi intentat silenciar durant anys.

Per desgràcia, la pandèmia i la nova crisi econòmica derivada de la COVID, ha tornat a posar els desnonaments en el centre del debat, tant social com polític. La crisi econòmica de 2008, l'estafa hipotecària, la bombolla dels preus del lloguer, juntament amb la legislació pensada per afavorir el sistema financer i desprotegir la ciutadania, es va reflectir en un augment dels problemes lligats a habitatge, com l'exclusió residencial, la pobresa energètica i els desnonaments. Des de llavors, l'impagament del lloguer o de la hipoteca, la pèrdua de l'habitatge, són actualment qüestions socialment rellevants, que duen a grans problemes de salut, tant física com mental, derivades de l'ansietat generada davant la pèrdua, primer de la

feina i després de la llar. Una situació que, degut a la manca de moltes solucions per part dels poders públics, pot durar molts d'anys. Moltes vegades hi ha menors d'edat o majors dependents, persones amb discapacitat funcional o amb malalties cròniques dins la família. L'estrès generat per l'emergència habitacional toca la desesperació i augmenta el risc de ruptura familiar davant de situacions límit”.

Podria seguir, jo crec que queda..., no vull seguir, però exactament tota l'estona va explicant quin és el procés, i jo l'únic que demanaria és que ens poséssim a la pell de qui queda sense feina, de qui no pot pagar la casa, a veure com estaran de salut mental aquestes persones, perquè per molt que rebin una assistència psicològica, que tots reclamam, tornaran a casa seva..., bé, ja no tindran casa seva.

Per tant, Sra. Carrió, estic totalment d'acord amb vostè, açò és ser radical, és anar a les causes i no a ..., bé, a les cures pal·liatives, per dir-ho d'alguna forma.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gómez. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula per un temps de cinc minuts la Sra. Borrás.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, Sra. Vicepresidenta. Bona tarda diputades i diputats. Bé en primer lloc, donar les gràcies a la Sra. Gómez per aquesta il·lustració que ens ha fet de coses que, bé, que tots coneixem. I dir-li també a la Sra. Carrió, que sí, que efectivament és una PNL molt integradora, perquè hem hagut de contactar amb moltes conselleries per arribar a poder donar suport o no a certs punts.

Jo crec que el Grup Parlamentari Popular ha demostrat, amb la seva presidenta, des del primer dia, el compromís que té amb la salut mental. De fet, va crear una direcció general de salut mental, que té tres punts, aviat vendrà la directora general per explicar-nos-ho, té tres punts que són: assistència, prevenció, promoció, assistència, i després formació i investigació, perquè -com deia el Grup Parlamentari Socialista- és molt important la formació dels professionals, la investigació i sobretot cuidar aquests professionals que ens cuiden.

També vull puntualitzar que el primer pla estratègic de salut mental que hi va haver en aquesta comunitat autònoma, el va fer el Grup Parlamentari Popular, el va fer un govern del Partit Popular, el va fer la Sra. Castillo. I m'agrada recordar-ho, perquè quedi en el *Diari de Sessions*, perquè és important que se sàpiguen les coses. El 2006..., és un pla de salut mental molt bo, que convindria a vegades llegir-lo, és veritat que no estava actualitzat, perquè han passat molts d'anys, però sí que convindria a vegades recordar-lo.

Vull dir al Grup Parlamentari MÉS que estam molt contents que a la fi vengui a reclamar coses que el Partit Popular a vegades ha reclamat i no ens han donat suport, com quan demanàvem més psicòlegs per als centres de salut, que no

sempre va tenir el suport del Grup MÉS; quan dèiem que era insuficient que el Govern de Sánchez ens hagués enviat la dotació tan pobra quan va anunciar un pla de salut mental estatal; o que el telèfon 024 es torbàs més de mig any en posarse en marxa. Així i tot, nosaltres no vàrem defallir en les bones intencions i vàrem firmar un pacte de la salut mental, que podríem llegir els objectius, que són promoció de la salut mental i benestar emocional, que a més és un pacte que haurem d'avaluar cada sis mesos aquí en el Parlament.

Crec que és important que tots sapiguem què hem de fer, què hem de demanar i sobre a què hem d'estar atents. També hem de garantir l'exercici de l'autonomia de les persones amb trastorn mental. Hem de fer una promoció màxima del grau possible de l'autonomia de les persones. Hem de respectar la dignitat de les persones amb trastorn mental i els seus drets. Humanització de l'assistència en salut mental i el benestar emocional. Lluitar contra l'estigma, participació activa i corresponsable de les persones amb trastorn mental, equitat en l'accés i en l'assignació de recursos. Eficiència en els diferents nivells de gestió, responsabilitat en l'exercici dels lideratges clínics i de gestió. Professionalitat d'ètica i compromís i treball en equip i en xarxa multidisciplinària, amb vocació comunitària. Cercar la innovació, la investigació i la millora constant.

Aquests objectius, nosaltres des d'aquesta comissió, haurem de vetllar perquè es compleixin. Crec que és important quan fem una PNL mirar què tenim.

Des del Grup Parlamentari Popular votarem no al primer punt, també demanarem votació separada. Votam no, perquè està demostrat que congelar el preu de lloguer als que retirin l'oferta dels habitatges de lloguer.

Varem no al segon punt, perquè no es tracta d'intervenir els preus de mercat lliure. Al que votaríem sí és a derogar quasi la totalitat de la llei estatal, amb el gran mal que fa a tots els ciutadans des de què va entrar en vigor el passat maig.

També votarem no al punt 3. En primer lloc el Decret 6/2023 no regula els habitatges a preu taxat, això ho fa el Decret 39/2017, de 4 d'agost, d'ordenació dels habitatges a preu taxat. Si es refereix als habitatges de preu limitat, la mitjana d'aquests sí que es respecta i per tant, no és necessària la seva modificació. Votarem no perquè no és el moment, perquè les empreses estan suportant actualment molts de costos salarials i no podem votar que sí.

Votarem no al punt...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Borrás, hauria d'anar acabant.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

D'acord. A la resta de punts votarem que sí, amb una petita apreciació, que és que el nou Pla estratègic de salut mental no va del 2023 al 2027, sinó que anirà del 2023 al 2029.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Procedeix ara la suspensió per un temps de deu minuts, per la qual cosa es demana al grup proposant si vol una suspensió de la sessió o podem continuar.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

No fa falta. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Idò té la paraula la Sra. Carrió per un temps de cinc minuts, per tal de fixar posició i assenyalar si accepta l'esmena.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Moltes gràcies, vicepresidenta. Sí, accept l'esmena del Partit Socialista, jo crec que completa una altra part i, a més, la Sra. Borràs avui ho indicava, que dins tot el pacte, efectivament, també hi ha aquest punt, que és la lluita contra l'estigma. Per tant, crec que és positiu i acaba de complementar. Agrair-li el suport i la feina compartida i desenvolupada en els darrers vuit anys.

A la Sra. Gómez he de dir-li que no puc estar més d'acord amb les seves paraules, és obvi que veig que les compartim al cent per cent.

Sra. Borràs, efectivament, me n'he oblidat, m'havia d'autoesmenar en el moment..., quan vaig escriure em vaig equivocar, efectivament, em referia al preu limitat, a l'habitatge a preu limitat, i no a l'habitatge de preu taxat; i mira que la Sra. Gómez també al ple m'ho va dir i al final se m'ha oblidat. Efectivament, em referia a això.

Vull dir que, efectivament, pens que, i me n'alegra, Sra. Borràs, que vegi positivament -no com la Sra. Verdú-, aquesta a necessitat o aquesta feina de treball en xarxa, perquè, efectivament, és que les polítiques que funcionen són les que es fan en xarxa. No podem tenir avui una compareixença de la gerent de Son Espases, on un dels projectes fonamentals és que els serveis de les diferents especialitats es coordinin, funcionin igual, facin totes les proves el mateix dia, s'asseguin junts per fer un bon diagnòstic i una bona recepta i un bon treball amb el pacient, i llavors pretendre que el Parlament no facem el mateix.

Em sap greu, és ver, som conscient que competencialment això de l'habitatge hauria d'haver anat no sé on, i això, però perd tot el sentit del món presentar PNL separades a diferents comissions per tractar aquest problema; entre altres coses perquè no es tracten al mateix moment. Per tant, crec que és una reflexió pobra, pobra, tenint en compte que llavors exigim contínuament el treball en xarxa per totes les bandes. Per tant, al Parlament també hi ha d'haver treball en xarxa; i crec que ens hem d'acostumar a fer-ho més.

Entenc, Sra. Borràs, que no doni suport el Partit Popular als punts primers, perquè és obvi que tenim una política d'habitatge diferent i, per tant, les estratègies també són diferents, però

m'alegra que no renunciï o que de qualque manera eviti no relacionar els problemes d'habitatge dels problemes de pobresa en les situacions de salut mental.

I, Sra. Verdú, jo no coneixia la seva faceta d'investigació, no surt a la seva biografia professional. Jo no m'atreviré mai a qüestionar -perquè crec que no tenc capacitat professional ni coneixement suficient- a qüestionar els resultats de les investigacions i dels investigadors. Vostè ja sabrà que fa. En qualsevol cas, no es preocupi, si no tenim dades d'Illes Balears, que jo crec que hem de fer un gran esforç sempre per tenir-les i això es relaciona amb moltes polítiques, no es preocupi, el pròxim pic li cercaré dades de Madrid a veure si li van millor.

Moltes gràcies, vicepresidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Carrió.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Ah, sí!, sí, i perdoni, que m'he equivocat, a la Sra. Borràs dir-li que al pla 2023-2029 puc acceptar l'esmena *in voce* per introduir en lloc de 2023-2027, 2023-2029.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord. I entenc també que accepta la votació per separat.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Sí, també em va bé.

LA SRA. PRESIDENTA:

El punt número 8 quedaria de la següent forma: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a desenvolupar el Pla estratègic de salut mental 2023-2029 i a contemplar dins aquest un pla de salut mental específic per a infants i joves". Està tothom d'acord amb aquesta esmena *in voce*? Tots els grups? D'acord, molt bé. Els grups que han demanat votació separada, podríem fer dos blocs per no votar..., el Partit Popular crec que ha dit, un punt 1, 2, 3 i 4...

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Efectivament, 1, 2, 3 i 4 i després a partir del 5 a l'11 amb l'esmena.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord. I el Grup Parlamentari VOX?

(*Se sent una veu de fons inintel·ligible*)

D'acord. Idò fariem tres blocs. Un bloc de l'1 al 4, un altre bloc del 7 i la resta per separat. Us va bé a tots? Sí? D'acord? Molt bé.

Idò, vots a favor dels punts 1 al 4?

Vots en contra?

LA SRA. SECRETÀRIA:

6 vots a favor, 7 en contra.

LA SRA. PRESIDENTA:

Ara seguiria el punt 7.

Vots a favor del punt 7?

Vots en contra?

12 vots a favor, 1 en contra.

I la resta de punts que ens queden, que serien els 5, 6, 8, 9, 10 i 11, que és l'esmena.

Vots a favor? Per unanimitat queden aprovats aquests punts.

No havent-hi més assumptes, acaba la sessió.

Moltes gràcies a tots.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
